

Introduction to Programming

Lesson 5

Outline

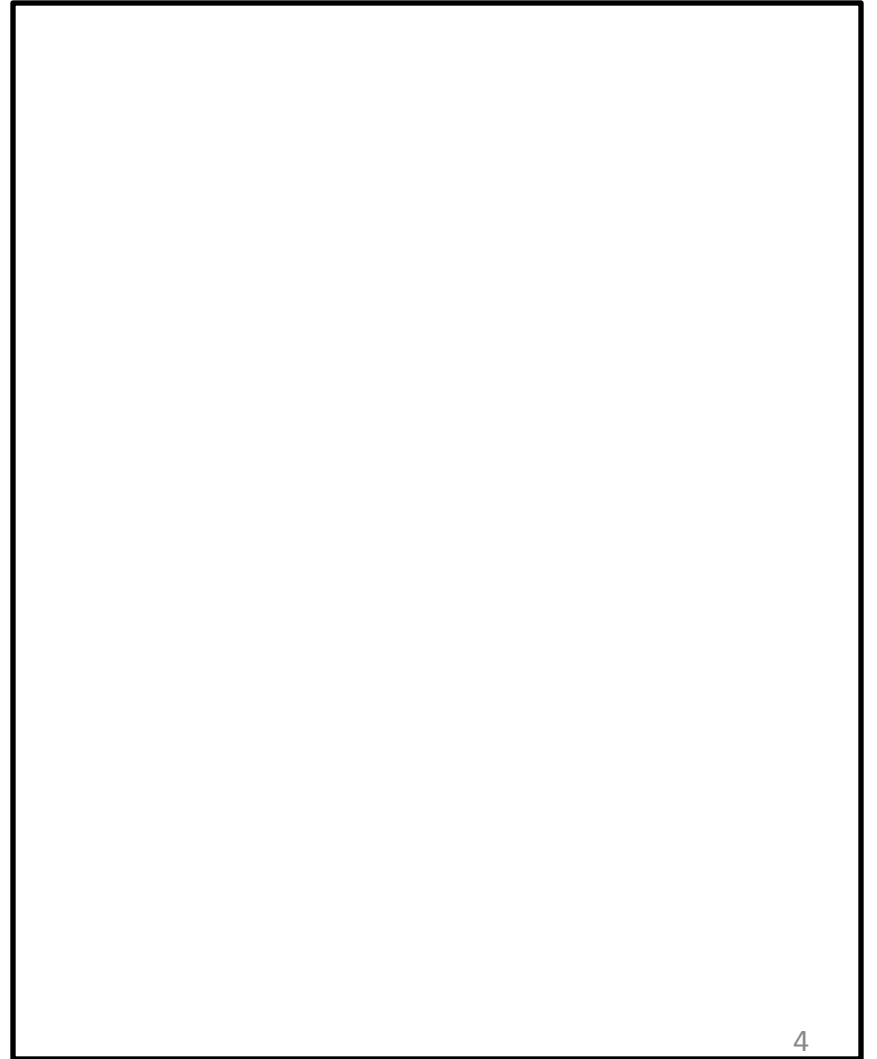
- Errors/Exceptions
- Multi way if
- Patterns
 - Iteration loop pattern
 - Counter loop pattern
 - Accumulator loop pattern
 - Nested loop pattern

Lesson Code

goo.gl/K5CGnb

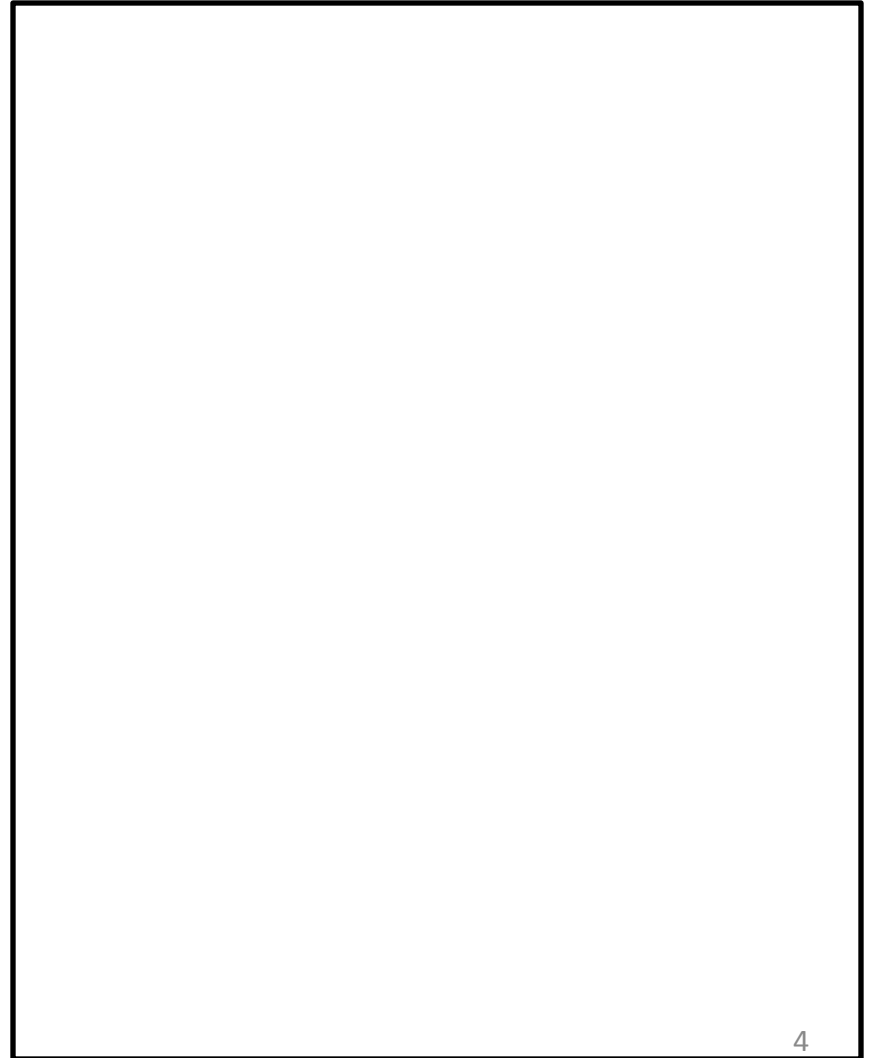
goo.gl/z78iMt

Error-ների տեսակները

Error-ների տեսակները

- error-ի 3 տեսակ կա:

Error-ների տեսակները

- error-ի 3 տեսակ կա:
- **syntax errors**
excuse = 'I'm sick'
print("hello world)
a = **3 + 5 7**

Error-ների տեսակները

- error-ի 3 տեսակ կա:
- **syntax errors**
excuse = 'I'm sick'
print("hello world)
a = **3 + 5 7**

```
>>> excuse='I'm sick'  
SyntaxError: invalid syntax  
>>> print("Hello world)  
SyntaxError: EOL while  
      scanning string literal  
>>> a = 3 + 5 7  
SyntaxError: invalid syntax
```

Error-ների տեսակները

- error-ի 3 տեսակ կա:
- **syntax errors**
excuse = 'I'm sick'
print("hello world)
a = 3 + 5 7
- **logical errors**
your logic '5'+ '6' = 11
computer logic '5'+ '6' ='56'

```
>>> excuse='I'm sick'
SyntaxError: invalid syntax
>>> print("Hello world)
SyntaxError: EOL while
    scanning string literal
>>> a = 3 + 5 7
SyntaxError: invalid syntax
```


Error-ների տեսակները

- error-ի 3 տեսակ կա:
- **syntax errors**
excuse = 'I'm sick'
print("hello world)
a = 3 + 5 7
- **logical errors**
your logic '5'+ '6' = 11
computer logic '5'+ '6' = '56'
- **exceptions**
open('sample.txt')
no 'sample.txt'

```
>>> excuse='I'm sick'  
SyntaxError: invalid syntax  
>>> print("Hello world)  
SyntaxError: EOL while  
    scanning string literal  
>>> a = 3 + 5 7  
SyntaxError: invalid syntax
```

Error-ների տեսակները

- error-ի 3 տեսակ կա:
- **syntax errors**
excuse = 'I'm sick'
print("hello world)
a = 3 + 5 7
- **logical errors**
your logic '5'+ '6' = 11
computer logic '5'+ '6' = '56'
- **exceptions**
open('sample.txt')
no 'sample.txt'

```
>>> excuse='I'm sick'
SyntaxError: invalid syntax
>>> print("Hello world)
SyntaxError: EOL while
    scanning string literal
>>> a = 3 + 5 7
SyntaxError: invalid syntax
>>> open('sample.txt')
Traceback (most recent call
    last):
  File "<pyshell#3>", line
    1, in <module>
    open('sample.txt')
FileNotFoundError:
```

Syntax errors

Syntax errors սխալներ են որոնք code-ի սխալ
ֆորմատի/գրառման արդյունք են

Syntax errors

Syntax errors սխալներ են որոնք code-ի սխալ ֆորմատի/գրառման արդյունք են

- Այս սխալները գենեռացվում են մեքենայական լեզվի թարգմանման ժամանակ և մինչև հաշվարկի սկիզբը

Syntax errors

Syntax errors սխալներ են որոնք code-ի սխալ ֆորմատի/գրառման արդյունք են

- Այս սխալները գենեռացվում են մեքենայական լեզվի թարգմանման ժամանակ և մինչև հաշվարկի սկիզբը

```
>>> (3+4] SyntaxError:
invalid syntax
>>> if x == 5
SyntaxError: invalid syntax
>>> print 'hello'
SyntaxError: invalid syntax
>>> lst = [4;5;6]
SyntaxError: invalid syntax
>>> for i in range(10):
print(i)
SyntaxError: expected an indented
block
```

Errors

Ծրագիրը մտնում է փակուղի

```
>>> 3/0
Traceback (most recent call last):
  File "<pysHELL#56>", line 1, in
<module>
    3/0
ZeroDivisionError: division by
zero
```

Errors

Ծրագիրը մտնում է փակուղի

```
>>> lst
Traceback (most recent call last):
  File "<pyshell#57>", line 1, in
<module>
    lst
NameError: name 'lst' is not
defined
```

Errors

Ծրագիրը մտնում է փակուղի

```
>>> lst = [12, 13, 14]
>>> lst[3]
Traceback (most recent call last):
  File "<pyshell#59>", line 1, in
<module>
    lst[3]
IndexError: list index out of
range
```


Errors

Ծրագիրը մտնում է փակուղի

```
>>> lst * lst
Traceback (most recent call last):
  File "<pyshell#60>", line 1, in
<module>
    lst * lst
TypeError: can't multiply sequence
by non-int of type 'list'
```

Errors

Ծրագիրը մտնում է փակուղի

```
>>> int('4.5')
Traceback (most recent call last):
  File "<pyshell#61>", line 1, in
<module>
    int('4.5')
ValueError: invalid literal for
int() with base 10: '4.5'
```

Errors

- երբ error է լինում => “error” object է ստեղծվում

Errors

- երբ error է լինում => “error” object է ստեղծվում
 - ունի տեսակ որը հենց error-ի տեսակն է
 - պարունակում է սխալի մասին information

Errors

- երբ error է լինում => “error” object է ստեղծվում
 - ունի տեսակ որը հենց error-ի տեսակն է
 - պարունակում է սխալի մասին information
- The default behavior (լռակյաց վարքագիծը)

Errors

- երբ error է լինում => “error” object է ստեղծվում
 - ունի տեսակ որը հենց error-ի տեսակն է
 - պարունակում է սխալի մասին information
- The default behavior (լռակյաց վարքագիծը)
 - տպել սխալը
 - կանգնեցնել program-ը

Errors

- երբ error է լինում => “error” object է ստեղծվում
 - ունի տեսակ որը հենց error-ի տեսակն է
 - պարունակում է սխալի մասին information
- The default behavior (լռակյաց վարքագիծը)
 - տպել սխալը
 - կանգնեցնել program-ը
- The “error” object-ը անվանում են exception (բացառություն)

Errors

- երբ error է լինում => “error” object է ստեղծվում
 - ունի տեսակ որը հենց error-ի տեսակն է
 - պարունակում է սխալի մասին information
- The default behavior (լռակյաց վարքագիծը)
 - տպել սխալը
 - կանգնեցնել program-ը
- The “error” object-ը անվանում են exception (բացառություն)
- creation of an exception <=> raise an exception

built-in Exception classes

Exception	Explanation
KeyboardInterrupt	բարձրացվում է երբ Ctrl-C էք սեղմում
OverflowError	բարձրացվում է երբ float-ի արժեքը հիշողության մեջ չի տեղավորվում
ZeroDivisionError	բարձրացվում է երբ 0-ի էք բաժանում
IOError	Raised when an I/O operation fails for an I/O-related reason բարձրացվում է Input/Output-ի հետ կապված օպերացիայի ձախողման արդյունքում
IndexError	բարձրացվում է երբ index-ը թույլատրելիից մեծ է
NameError	բարձրացվում է երբ օգտագործվում է գոյություն չունեցող, չսահմանված անուն
TypeError	բարձրացվում է երբ function-ը կիրառվում է սխալ տեսակի object-ի վրա
ValueError	բարձրացվում է երբ function-ը /օպերացիան ունի ճիշտ տեսակ բայց սխալ արժեք

Exercise 1

բարձրացրեք հետևյալ exception-ները

KeyboardInterrupt

OverflowError

ZeroDivisionError

IOError

IndexError

NameError

TypeError

ValueError

Exercise 1

բարձրագրեք հետևյալ exception-ները

KeyboardInterrupt

OverflowError

ZeroDivisionError

IOError

IndexError

NameError

TypeError

ValueError

```
>>> raise Exception("I know python!")
Traceback (most recent call last):
  File "<pyshell#0>", line 1, in
<module>
    raise Exception("I know python!")
Exception: I know python!
```

Exercise 1

բարձրացրեք հետևյալ exception-ները

```
>>> raise
KeyboardInterrupt("Cntr-C")
Traceback (most recent call
last):...
KeyboardInterrupt: Cntr-C
>>> raise
OverflowError("MyFloat")
Traceback (most recent call
last):...
OverflowError: MyFloat
>>> raise ZeroDivisionError
Traceback (most recent call
last):...
ZeroDivisionError
>>> raise IOError
Traceback (most recent call
last):...
OSError
```

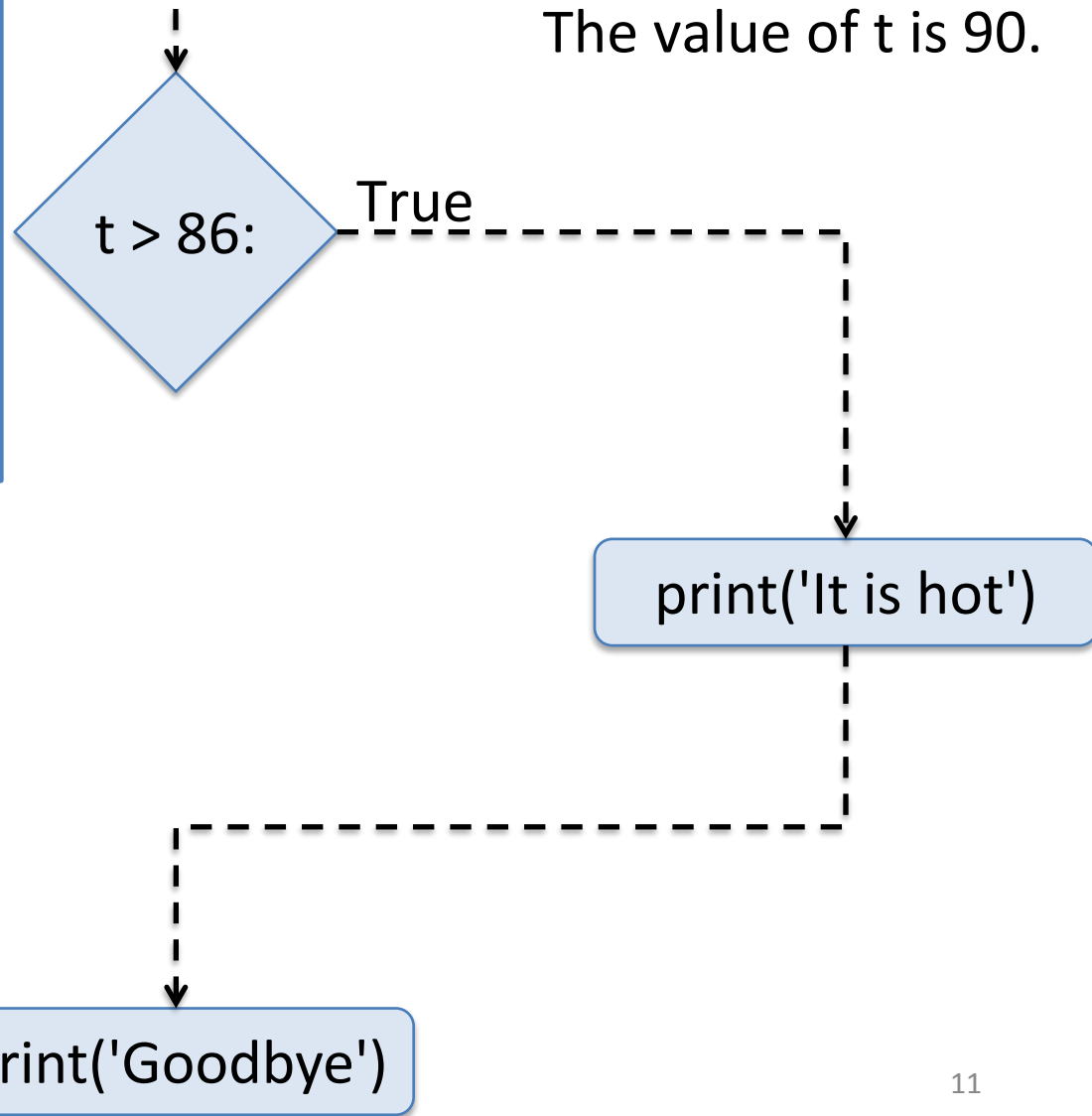
```
>>> raise IndexError
Traceback (most recent call
last):...
IndexError
>>> raise NameError
Traceback (most recent call
last):...
NameError
>>> raise TypeError
Traceback (most recent call
last):...
TypeError
>>> raise ValueError
Traceback (most recent call
last):...
ValueError
```

Multy-way if statement

```
def temperature(t):  
    if t > 86:  
        print('It is hot')  
    elif t > 32:  
        print('It is cool')  
    else:  
        print('It is  
freezing')  
    print('Goodbye')
```

Multy-way if statement

```
def temperature(t):  
    if t > 86:  
        print('It is hot')  
    elif t > 32:  
        print('It is cool')  
    else:  
        print('It is  
freezing')  
    print('Goodbye')
```


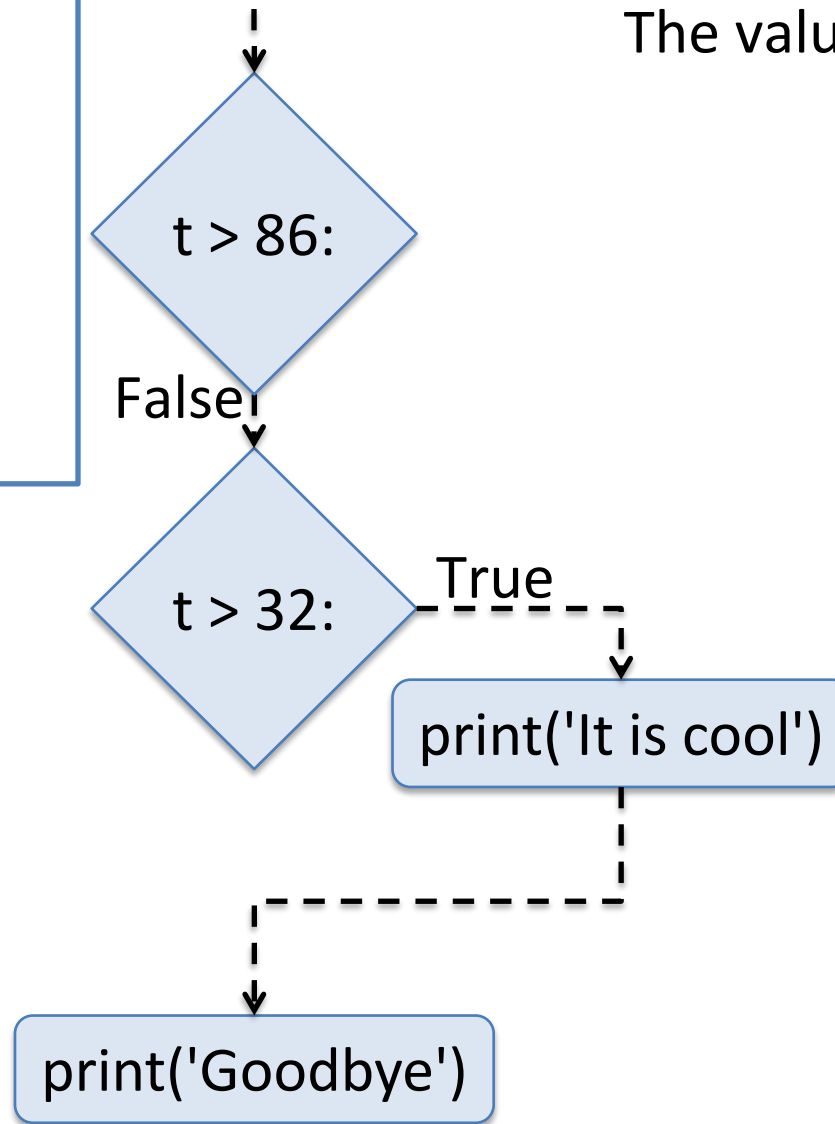
Multy-way if statement

```
def temperature(t):  
    if t > 86:  
        print('It is hot')  
    elif t > 32:  
        print('It is cool')  
    else:  
        print('It is  
freezing')  
    print('Goodbye')
```

Multy-way if statement

```
def temperature(t):  
    if t > 86:  
        print('It is hot')  
    elif t > 32:  
        print('It is cool')  
    else:  
        print('It is  
freezing')  
    print('Goodbye')
```

The value of t is 50.

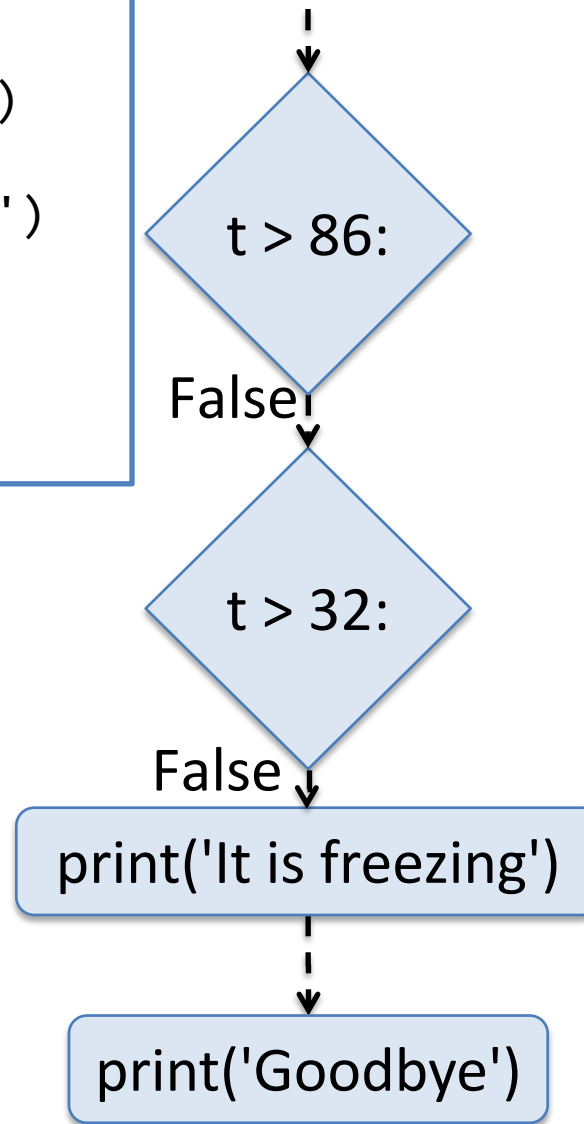
Multy-way if statement

```
def temperature(t):  
    if t > 86:  
        print('It is hot')  
    elif t > 32:  
        print('It is cool')  
    else:  
        print('It is  
freezing')  
    print('Goodbye')
```

Multy-way if statement

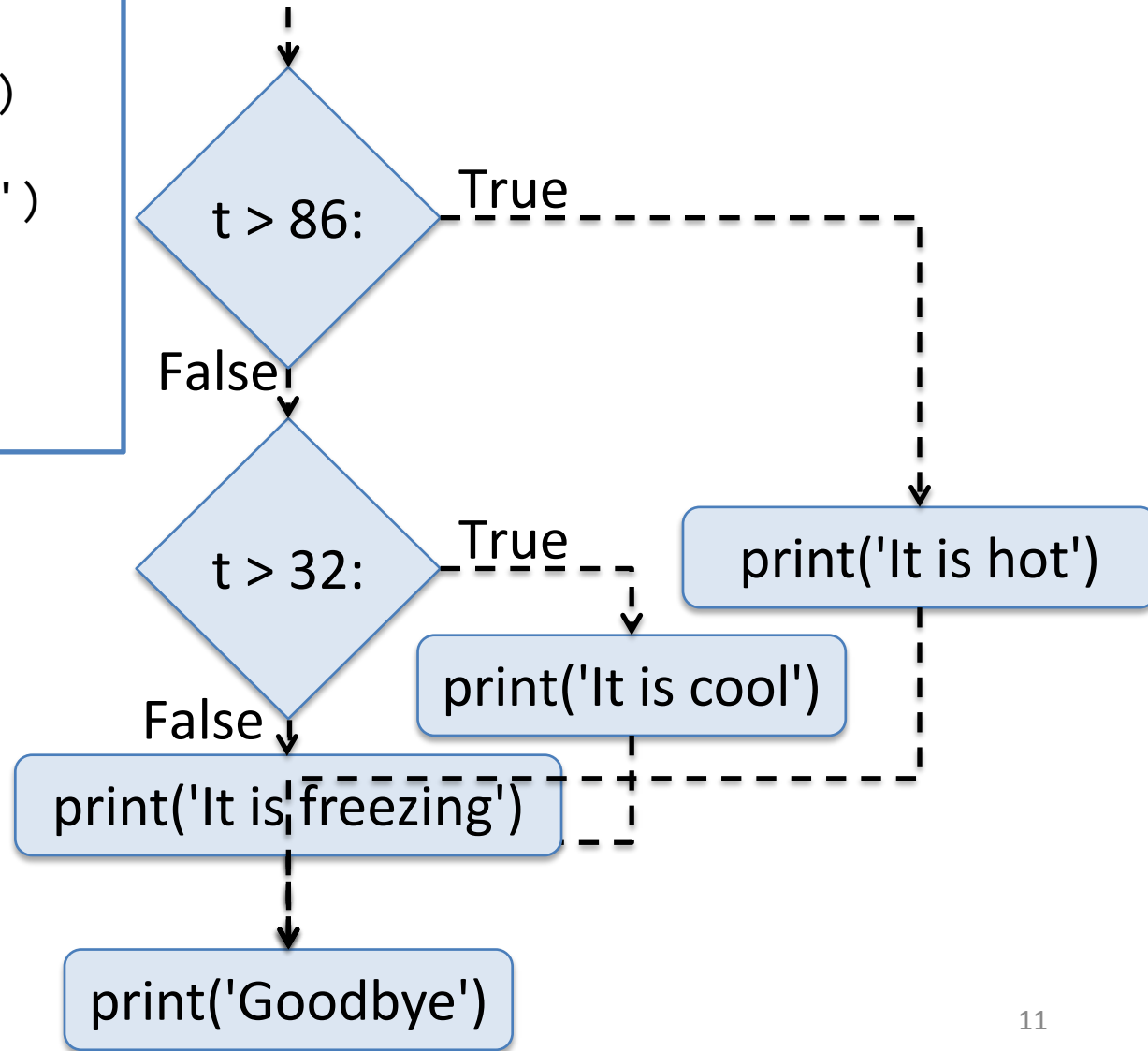
```
def temperature(t):  
    if t > 86:  
        print('It is hot')  
    elif t > 32:  
        print('It is cool')  
    else:  
        print('It is  
freezing')  
        print('Goodbye')
```

The value of t is 20.

Multy-way if statement

```
def temperature(t):  
    if t > 86:  
        print('It is hot')  
    elif t > 32:  
        print('It is cool')  
    else:  
        print('It is  
freezing')  
        print('Goodbye')
```


Condition ordering

Ինչն է սխալ `temperature()` function-ի հետ

```
def temperature(t):  
    if t > 32:  
        print('It is cool')  
    elif t > 86:  
        print('It is hot')  
    else: # t <= 32  
        print('It is freezing')  
    print('Goodbye')
```

Condition ordering

Ինչն է սխալ `temperature()` function-ի հետ

```
def temperature(t):  
    if t > 32:  
        print('It is cool')  
    elif t > 86:  
        print('It is hot')  
    else: # t <= 32  
        print('It is freezing')  
    print('Goodbye')
```

պայմանները պետք է լինեն
իրարամերժ

Condition ordering

Ինչն է սխալ `temperature()` function-ի հետ

```
def temperature(t):  
    if t > 32:  
        print('It is cool')  
    elif t > 86:  
        print('It is hot')  
    else: # t <= 32  
        print('It is freezing')  
    print('Goodbye')
```

```
def temperature(t):  
    if 86 >= t > 32:  
        print('It is cool')  
    elif t > 86:  
        print('It is hot')  
    else: # t <= 32  
        print('It is freezing')  
    print('Goodbye')
```

պայմանները պետք է լինեն
իրարամերժ

- ուղղակիորեն (**explicitly**)

Condition ordering

Ինչն է սխալ `temperature()` function-ի հետ

```
def temperature(t):  
    if t > 32:  
        print('It is cool')  
    elif t > 86:  
        print('It is hot')  
    else: # t <= 32  
        print('It is freezing')  
    print('Goodbye')
```

```
def temperature(t):  
    if 86 >= t > 32:  
        print('It is cool')  
    elif t > 86:  
        print('It is hot')  
    else: # t <= 32  
        print('It is freezing')  
    print('Goodbye')
```

պայմանները պետք է լինեն
իբարամերժ

- ուղղակիորեն (**explicitly**)
- անուղղակիորեն (**implicitly**)

```
def temperature(t):  
    if t > 86:  
        print('It is hot')  
    elif t > 32: # 86 >= t > 32  
        print('It is cool')  
    else: # t <= 32  
        print('It is freezing')  
    print('Goodbye')
```

Exercise 2A

Գրեք ծրագիր որը ստանալով անձի բարձրությունը (m) և զանգվածը (kg) հաշվում անձի BMI-ը և տպում է գնահատականը

$$bmi = \frac{m}{h^2}$$

Exercise 2A

Գրեք ծրագիր որը ստանալով անձի բարձրությունը (m) և զանգվածը (kg) հաշվում անձի BMI-ը և տպում է գնահատականը

body mass index:

bmi<18.5 => underweight

bmi>25.0 => overweight

18.5<bmi<25.0 => normal

$$bmi = \frac{m}{h^2}$$

Exercise 2A

Գրեք ծրագիր որը ստանալով անձի բարձրությունը (m) և զանգվածը (kg) հաշվում անձի BMI-ը և տպում է գնահատականը

body mass index:

bmi<18.5 => underweight

bmi>25.0 => overweight

18.5<bmi<25.0 => normal

$$bmi = \frac{m}{h^2}$$

```
bmi = weight/height**2

if bmi < 18.5:
    print('Underweight')
elif bmi < 25:
    print('Normal')
else: # bmi >= 25
    print('Overweight')
```

Exercise 2B

Գրեք function bmi() որը:

- ընդունում է անձի բարձրությունը (m) և զանգվածը (kg)
- հաշվում անձի BMI-ը և տպում է գնահատականը

Exercise 2B

Գրեք function bmi() որը:

- ընդունում է անձի բարձրությունը (m) և զանգվածը (kg)
- հաշվում անձի BMI-ը և տպում է գնահատականը

```
>>> bmi(60, 1.75)
```

```
Normal
```

```
>>> bmi(40, 1.75)
```

```
Underweight
```

```
>>> bmi(100, 1.75)
```

```
Overweight
```

Exercise 2B

Գրեք function bmi() որը:

- ընդունում է անձի բարձրությունը (m) և զանգվածը (kg)
- հաշվում անձի BMI-ը և տպում է գնահատականը

```
>>> bmi(60, 1.75)
Normal
>>> bmi(40, 1.75)
Underweight
>>> bmi(100, 1.75)
Overweight
```

```
def bmi(weight, height):
    'prints BMI report'

    bmi = weight/height**2

    if bmi < 18.5:
        print('Underweight')
    elif bmi < 25:
        print('Normal')
    else: # bmi >= 25
        print('Overweight')
```

Iteration

for loop statement:

```
for item in <sequence>:  
    <indented code-block>  
<non-indented code-block>
```

Iteration

for loop statement:

```
for item in <sequence>:  
    <indented code-block>  
<non-indented code-block>
```

<indented code-block> հաշվվում է <sequence>-ի ամեն անդամի(item) համար

Iteration

for loop statement:

```
for item in <sequence>:  
    <indented code-block>  
<non-indented code-block>
```

<indented code-block> հաշվվում է <sequence>-ի ամեն անդամի(item) համար

- եթե <sequence>-ը **string** է => **item**-ները **char**-եր են

Iteration

for loop statement:

```
for item in <sequence>:  
    <indented code-block>  
<non-indented code-block>
```

<indented code-block> հաշվվում է <sequence>-ի ամեն անդամի(item) համար

- եթե <sequence>-ը **string** է => **item**-ները **char**-եր են
- եթե <sequence>-ը **list** է => **item**-ները list-ում գտնվող **object**-ներն են

Iteration

for loop statement:

```
for item in <sequence>:  
    <indented code-block>  
<non-indented code-block>
```

<indented code-block> հաշվվում է <sequence>-ի ամեն անդամի(item) համար

- եթե <sequence>-ը **string** է => **item**-ները **char**-եր են
- եթե <sequence>-ը **list** է => **item**-ները list-ում գտնվող **object**-ներն են

<non-indented code-block> հաշվվում է <sequence>-ի բոլոր անդամների կանչվելուց հետո

Iteration

for loop statement:

```
for item in <sequence>:  
    <indented code-block>  
<non-indented code-block>
```

<indented code-block> հաշվվում է <sequence>-ի ամեն անդամի(item) համար

- եթե <sequence>-ը string է => item-ները char-եր են
- եթե <sequence>-ը list է => item-ները list-ում գտնվող object-ներն են

<non-indented code-block> հաշվվում է <sequence>-ի բոլոր անդամների կանչվելուց հետո

for loop –ի օգտագործման տարբեր

ձևեր/մոդելներ/patterns/шаблон-ներ կան

iteration loop pattern

EN: **explicit** sequence iteration

AM: **բացահայտ** հաջորդականության իտերացիա

iteration loop pattern

EN: explicit sequence iteration

AM: քաջահայտ հաջորդականության իտերացիա

```
>>> name = 'Apple'
>>> for char in name:
    print(char)
```

A

p

p

l

e

```
>>>
```

iteration loop pattern

EN: explicit sequence iteration

AM: քաջահայտ հաջորդականության իտերացիա

```
>>> name = 'Apple'
>>> for char in name:
    print(char)
```

```
A
p
p
l
e
>>>
```

```
for word in ['stop', 'desktop',
             'post', 'top']:
    if 'top' in word:
        print(word)
```

```
stop
desktop
top
>>>
```

iteration loop pattern

EN: **explicit** sequence iteration

AM: **բացահայտ** հաջորդականության իտերացիա

iteration loop pattern

EN: **explicit** sequence iteration

AM: **բացահայտ** հաջորդականության իտերացիա

text file-ի իտերացիան ըստ տառերի

iteration loop pattern

EN: **explicit** sequence iteration

AM: **բացահայտ** հաջորդականության իտերացիա

text file-ի իտերացիան ըստ տառերի

```
infile = open('test.txt')
content = infile.read()
for char in content:
    print(char, end=' ')
```

iteration loop pattern

EN: **explicit** sequence iteration

AM: **բացահայտ** հաջորդականության իտերացիա

text file-ի իտերացիան ըստ տառերի

```
infile = open('test.txt')
content = infile.read()
for char in content:
    print(char, end=' ')
```

text file-ի իտերացիան ըստ տողերի

iteration loop pattern

EN: explicit sequence iteration

AM: բացահայտ հաջորդականության իտերացիա

text file-ի իտերացիան ըստ տառերի

```
infile = open('test.txt')
content = infile.read()
for char in content:
    print(char, end='')
```

text file-ի իտերացիան ըստ տողերի

```
infile = open('test.txt')
lines = infile.readlines()
for line in lines:
    print(line, end='')
```

Counter loop pattern

```
>>> for i in range(10):  
        print(i, end=' ')
```

```
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
```

Counter loop pattern

```
>>> for i in range(10):  
    print(i, end=' ')
```

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

```
>>> for i in range(7, 100, 17):  
    print(i, end=' ')
```

7 24 41 58 75 92

Counter loop pattern

```
>>> for i in range(10):  
    print(i, end=' ')
```

```
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
```

```
>>> for i in range(7, 100, 17):  
    print(i, end=' ')
```

```
7 24 41 58 75 92
```

```
>>> for i in range(len('world')):  
    print(i, end=' ')
```

```
0 1 2 3 4
```

Counter loop pattern

```
>>> for i in range(10):  
    print(i, end=' ')
```

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

```
>>> for i in range(7, 100, 17):  
    print(i, end=' ')
```

7 24 41 58 75 92

```
>>> for i in range(len('world')):  
    print(i, end=' ')
```

0 1 2 3 4

այս օրինակները
նկարագրում են
counter loop pattern-ը

Counter loop pattern

EN: **implicit** sequence iteration of numbers

AM: **թաքնված** հաջորդականության իտերացիա թվերով

```
>>> pets = ['cat', 'dog', 'fish', 'bird']
```

```
>>> for animal in pets:  
    print(animal, end=' ')  
cat dog fish bird
```


Counter loop pattern

EN: **implicit** sequence iteration of numbers

AM: **թաքնված** հաջորդականության իտերացիա թվերով

```
>>> pets = ['cat', 'dog', 'fish', 'bird']
```

```
>>> for animal in pets:  
    print(animal, end=' ')  
cat dog fish bird
```

animal =

'cat'

Counter loop pattern

EN: **implicit** sequence iteration of numbers

AM: **թաքնված** հաջորդականության իտերացիա թվերով

```
>>> pets = ['cat', 'dog', 'fish', 'bird']
```

```
>>> for animal in pets:  
    print(animal, end=' ')  
cat dog fish bird
```

animal =

'dog'

Counter loop pattern

EN: **implicit** sequence iteration of numbers

AM: **թաքնված** հաջորդականության իտերացիա թվերով

```
>>> pets = ['cat', 'dog', 'fish', 'bird']
```

```
>>> for animal in pets:  
    print(animal, end=' ')  
cat dog fish bird
```

animal =

'fish'

Counter loop pattern

EN: **implicit** sequence iteration of numbers

AM: **թաքնված** հաջորդականության իտերացիա թվերով

```
>>> pets = ['cat', 'dog', 'fish', 'bird']
```

```
>>> for animal in pets:  
    print(animal, end=' ')  
cat dog fish bird
```

animal =

'bird'

Counter loop pattern

EN: **implicit** sequence iteration of numbers

AM: **թաքնված** հաջորդականության իտերացիա թվերով

```
>>> pets = ['cat', 'dog', 'fish', 'bird']
```

```
>>> for animal in pets:  
    print(animal, end=' ')  
cat dog fish bird
```

```
>>> for i in range(len(pets)):  
    print(pets[i], end=' ')  
cat dog fish bird
```

Counter loop pattern

EN: **implicit** sequence iteration of numbers

AM: **թաքնված** հաջորդականության իտերացիա թվերով

```
>>> pets = ['cat', 'dog', 'fish', 'bird']
```

```
>>> for animal in pets:  
    print(animal, end=' ')  
cat dog fish bird
```

```
>>> for i in range(len(pets)):  
    print(pets[i], end=' ')  
cat dog fish bird
```

i =

0

print(pets[0])

Counter loop pattern

EN: **implicit** sequence iteration of numbers

AM: **թաքնված** հաջորդականության իտերացիա թվերով

```
>>> pets = ['cat', 'dog', 'fish', 'bird']
```

```
>>> for animal in pets:  
    print(animal, end=' ')  
cat dog fish bird
```

```
>>> for i in range(len(pets)):  
    print(pets[i], end=' ')  
cat dog fish bird
```

i =

1

print(pets[1])

Counter loop pattern

EN: **implicit** sequence iteration of numbers

AM: **թաքնված** հաջորդականության իտերացիա թվերով

```
>>> pets = ['cat', 'dog', 'fish', 'bird']
```

```
>>> for animal in pets:  
    print(animal, end=' ')  
cat dog fish bird
```

```
>>> for i in range(len(pets)):  
    print(pets[i], end=' ')  
cat dog fish bird
```

i =

2

print(pets[2])

Counter loop pattern

EN: **implicit** sequence iteration of numbers

AM: **թաքնված** հաջորդականության իտերացիա թվերով

```
>>> pets = ['cat', 'dog', 'fish', 'bird']
```

```
>>> for animal in pets:  
    print(animal, end=' ')  
cat dog fish bird
```

```
>>> for i in range(len(pets)):  
    print(pets[i], end=' ')  
cat dog fish bird
```

i =

3

print(pets[3])

Counter loop pattern

EN: **implicit** sequence iteration of numbers

AM: **թաքնված** հաջորդականության իտերացիա թվերով

```
>>> pets = ['cat', 'dog', 'fish', 'bird']
```

```
>>> for animal in pets:
    print(animal, end=' ')
cat dog fish bird
```

```
>>> for i in range(len(pets)):
    print(pets[i], end=' ')
cat dog fish bird
```

Counter loop pattern

EN: **implicit** sequence iteration of numbers

AM: **թաքնված** հաջորդականության իտերացիա թվերով

explicit

```
>>> pets = ['cat', 'dog', 'fish', 'bird']
```

```
>>> for animal in pets:
    print(animal, end=' ')
cat dog fish bird
```

```
>>> for i in range(len(pets)):
    print(pets[i], end=' ')
cat dog fish bird
```

Counter loop pattern

EN: **implicit** sequence iteration of numbers

AM: **թաքնված** հաջորդականության իտերացիա թվերով

```
>>> pets = ['cat', 'dog', 'fish', 'bird']
```

```
>>> for animal in pets:
    print(animal, end=' ')
cat dog fish bird
```

```
>>> for i in range(len(pets)):
    print(pets[i], end=' ')
cat dog fish bird
```

Counter loop pattern

թաքնված հաջորդականության իտերացիա թվերով...
ինչի համար կյանքը բարդացնել?

Counter loop pattern

թաքնված հաջորդականության իտերացիա թվերով...
ինչի համար կյանքը բարդացնել?

Գրենք function **is_sorted(num_list)** որը:

Counter loop pattern

թաքնված հաջորդականության իտերացիա թվերով...
ինչի համար կյանքը բարդացնել?

Գրենք function **is_sorted(num_list)** որը:

- համեմատում է list-ի անդամները

Counter loop pattern

թաքնված հաջորդականության իտերացիա թվերով...
ինչի համար կյանքը բարդացնել?

Գրենք function **is_sorted(num_list)** որը:

- համեմատում է list-ի անդամները
- returns True եթե sequence-ը աճող է

Counter loop pattern

թաքնված հաջորդականության իտերացիա թվերով...
ինչի համար կյանքը բարդացնել?

Գրենք function **is_sorted(num_list)** որը:

- համեմատում է list-ի անդամները
- returns True եթե sequence-ը աճող է
- returns False հակառակ դեպքում

Counter loop pattern

թաքնված հաջորդականության իտերացիա թվերով...
ինչի համար կյանքը բարդացնել?

Գրենք function **is_sorted(num_list)** որը:

- համեմատում է list-ի անդամները
- returns True եթե sequence-ը աճող է
- returns False հակառակ դեպքում

```
>>> is_sorted([2, 4, 6, 8, 10])
True
>>> is_sorted([2, 4, 6, 3, 10])
False
```

Counter loop pattern

թաքնված հաջորդականության իտերացիա թվերով...
ինչի համար կյանքը բարդացնել?

Գրենք function **is_sorted(num_list)** որը:

- համեմատում է list-ի անդամները
- returns True եթե sequence-ը աճող է
- returns False հակառակ դեպքում

```
>>> is_sorted([2, 4, 6, 8, 10])  
True  
>>> is_sorted([2, 4, 6, 3, 10])  
False
```

Hint: `lst[i]>lst[i+1]=>false`

Counter loop pattern

```
def is_sorted(lst):  
    for i in range(0, len(lst)-1):  
        if lst[i] > lst[i+1]:  
            return False  
    return True
```

```
t = is_sorted([2, 4, 6, 8, 10])  
print(t)
```

```
f = is_sorted([2, 4, 6, 3, 10])  
print(f)
```

checksorted.py

Exercise 3

Write function `is_arithmetic()` that:

- takes a list
- returns `True` if list is arithmetic sequence
- `False` otherwise

```
>>> is_arithmetic([3, 6, 9, 12, 15])
True
>>> is_arithmetic([3, 6, 9, 11, 14])
False
>>> is_arithmetic([3])
True
```

Exercise 3

```
def is_arithmetic(lst):  
    if len(lst) < 2:  
        return True  
  
    diff = lst[1] - lst[0]  
    for i in range(1, len(lst)-1):  
        if lst[i+1] - lst[i] != diff:  
            return False  
  
    return True  
  
print(is_arithmetic([3, 6, 9, 11, 14]))
```

arithmetic.py

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի գումարը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի գումարը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]  
>>> res = 0
```

lst =

[3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 0

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի գումարը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 0
>>> for num in lst:
    res = res + num
```

lst =

[3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 0

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի գումարը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 0
>>> for num in lst:
    res = res + num
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 0

num = 3

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի գումարը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 0
>>> for num in lst:
    res = res + num
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 0

num = 3

res = res + num (= 3)

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի գումարը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 0
>>> for num in lst:
    res = res + num
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 0

num =

2

res = res + num (= 3)

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի գումարը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 0
>>> for num in lst:
    res = res + num
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 0

num = 2

res = res + num (= 3)

res = res + num (= 5)

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի գումարը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 0
>>> for num in lst:
    res = res + num
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 0

res = res + num (= 3)

res = res + num (= 5)

num =

7

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի գումարը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 0
>>> for num in lst:
    res = res + num
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 0

num =

7

res = res + num (= 3)

res = res + num (= 5)

res = res + num (= 12)

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի գումարը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 0
>>> for num in lst:
    res = res + num
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 0

res = res + num (= 3)

res = res + num (= 5)

res = res + num (= 12)

num =

1

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի գումարը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 0
>>> for num in lst:
    res = res + num
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 0

res = res + num (= 3)

res = res + num (= 5)

res = res + num (= 12)

res = res + num (= 13)

num =

1

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի գումարը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 0
>>> for num in lst:
    res = res + num
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 0

res = res + num (= 3)

res = res + num (= 5)

res = res + num (= 12)

res = res + num (= 13)

num =

9

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի գումարը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 0
>>> for num in lst:
    res = res + num
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 0

res = res + num (= 3)

res = res + num (= 5)

res = res + num (= 12)

res = res + num (= 13)

res = res + num (= 22)

num =

9

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի գումարը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 0
>>> for num in lst:
>>>     res = res + num
>>> res
22
```

lst =

[3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 0

accumulator

res = res + num (= 3)

res = res + num (= 5)

res = res + num (= 12)

res = res + num (= 13)

res = res + num (= 22)

num =

9

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի գումարը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 0
>>> for num in lst:
>>>     res += num
>>> res
22
```

lst =

[3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 0

accumulator

res = res + num (= 3)

res = res + num (= 5)

res = res + num (= 12)

res = res + num (= 13)

res = res + num (= 22)

num =

9

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի գումարը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 0
>>> for num in lst:
>>>     res += num
>>> res
22
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 0

shorthand notation

accumulator

res = res + num (= 3)

res = res + num (= 5)

res = res + num (= 12)

res = res + num (= 13)

res = res + num (= 22)

num =

9

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի պատիկը

lst =

[3 , 2 , 7 , 1 , 9]

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի պատիկը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 1
>>> for num in lst:
    res *= num
```

lst =

[3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 1

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի պատիկը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 1
>>> for num in lst:
    res *= num
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 1

num = 3

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի պատիկը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 1
>>> for num in lst:
    res *= num
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 1

num = 3

res *= num (= 3)

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի պատիկը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 1
>>> for num in lst:
    res *= num
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 1

num =

2

res *= num (= 3)

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի պատիկը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 1
>>> for num in lst:
    res *= num
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 1

num =

2

res *= num (= 3)

res *= num (= 6)

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի պատիկը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 1
>>> for num in lst:
    res *= num
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 1

res *= num (= 3)

res *= num (= 6)

num =

7

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի պատիկը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 1
>>> for num in lst:
    res *= num
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 1

num =

7

res *= num (= 3)

res *= num (= 6)

res *= num (= 42)

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի պատիկը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 1
>>> for num in lst:
    res *= num
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 1

res *= num (= 3)

res *= num (= 6)

res *= num (= 42)

num =

1

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի պատիկը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 1
>>> for num in lst:
    res *= num
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 1

res *= num (= 3)

res *= num (= 6)

res *= num (= 42)

res *= num (= 42)

num =

1

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի պատիկը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 1
>>> for num in lst:
    res *= num
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 1

res *= num (= 3)

res *= num (= 6)

res *= num (= 42)

res *= num (= 42)

num =

9

Accumulator loop pattern

Accumulate (կուտակել) ամեն ցիկլում

For example: list-ի թվերի պատիկը

```
>>> lst = [3, 2, 7, 1, 9]
>>> res = 1
>>> for num in lst:
    res *= num
```

lst = [3 , 2 , 7 , 1 , 9]

res = 1

res *= num (= 3)

res *= num (= 6)

res *= num (= 42)

res *= num (= 42)

res *= num (= 378)

num =

9

Short hand operators

operator	example
<code>+=</code>	<code>c +=a <=> c = c + a</code>
<code>-=</code>	<code>c -=a <=> c = c - a</code>
<code>*=</code>	<code>c *=a <=> c = c * a</code>
<code>/=</code>	<code>c /=a <=> c = c / a</code>
<code>%=</code>	<code>c %=a <=> c = c % a</code>
<code>**=</code>	<code>c **=a <=> c = c ** a</code>
<code>//=</code>	<code>c //=a <=> c = c // a</code>

Exercise 4

Գրեք function **factorial()** որը:

- վերցնում է դրական integer n որպես input
- returns $n!$

$$n! = n \times (n-1) \times (n-2) \times (n-3) \times \dots \times 3 \times 2 \times 1$$

$$0! = 1$$

```
>>> factorial(0)
1
>>> factorial(1)
1
>>> factorial(3)
6
>>> factorial(6)
720
```

Solution 4

```
def factorial(n):  
    '''returns n!  
    >>> factorial(6)  
    720  
    ...  
  
    res = 1  
    for i in range(2, n+1):  
        res *= i  
    return res
```

```
factorial(3)
```

ex4.py

Exercise 5A

Գրեք ծրագիր որը:

- տվյալ ֆրազաից **'To Be Honest'** ստանում է acronym **'TBH'** և տպում այն
- hint: use `split()` and `upper()` methods

Exercise 5A

Գրեք ծրագիր որը:

- տվյալ ֆրազաից **'To Be Honest'** ստանում է acronym **'TBH'** և տպում այն
- hint: use `split()` and `upper()` methods

```
phrase = 'To Be Honest'
words = phrase.split()

res = ''
for word in words:
    res = res + word[0]

print(res.upper())
```

Exercise 5B

Գրեք function acronym() որը:

- վերցնում է ֆոնադա (string) as input
- վերադարձնում է ֆոնադայի acronym-ը

```
>>> acronym('Random access memory')  
'RAM'  
>>> acronym("GNU's not UNIX")  
'GNU'
```


Solution 5B

```
def acronym(phrase):  
    '''returns the acronym'''  
    words = phrase.split()  
    res = ''  
    for word in words:  
        res = res + word[0]  
    return res.upper()  
  
print(acronym('too long; didn\'t read'))
```

Exercise 6

Գրեք ծրագիր որը:

- վերցնում է դրական integer-ի և տպում նրա բաժանարարների լիստը
- 6-ի բաժանարարներն են **[1, 2, 3, 6]**

Exercise 6

Գրեք ծրագիր որը:

- վերցնում է դրական integer-ի և տպում նրա բաժանարարների լիստը
- 6-ի բաժանարարներն են **[1, 2, 3, 6]**

```
n = 6
res = [] # accumulator
for i in range(1, n+1):
    if n % i == 0:
        res.append(i)

print(res)
```

Exercise 6

Գրի function `divisors()` որը:

- վերցնում է դրական integer `n`
- returns `n`-ի բաժանարարների list

```
>>> divisors(1)
[1]
>>> divisors(6)
[1, 2, 3, 6]
>>> divisors(11)
[1, 11]
```

Solution 6B

```
def divisors(n):  
    'return the list of divisors of n'  
  
    res = []      # accumulator  
    for i in range(1, n+1):  
        if n % i == 0:  
            res.append(i)  
    return res  
  
divisors(6) # call
```

Nested loop pattern

EN: Nesting a loop inside another

AM: Ցիկլը ցիկլի մեջ դնել

```
>>> n = 5
>>>
nested(n)
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
```

```
def nested(n):
```

Nested loop pattern

EN: Nesting a loop inside another

AM: Ցիկլը ցիկլի մեջ դնել

```
>>> n = 5
>>>
nested(n)
0 1 2 3 4
>>>
```

```
def nested(n):
    for i in range(n):
        print(i, end=' ')
```

Nested loop pattern

EN: Nesting a loop inside another

AM: Ցիկլը ցիկլի մեջ դնել

```
>>> n = 5
>>> nested(n)
0 1 2 3 4 0 1 2 3 4 0 1 2 3 4 0 1 2 3 4 0 1 2 3 4
>>>
```

```
def nested(n):
    for j in range(n):
        for i in range(n):
            print(i, end=' ')
```


Nested loop pattern

EN: Nesting a loop inside another

AM: Ցիկլը ցիկլի մեջ դնել

```
>>> n = 5
>>>
nested(n)
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
```

```
def nested(n):
    for j in range(n):
        for i in range(n):
            print(i, end=' ')
        print()
```

Nested loop pattern

EN: Nesting a loop inside another

AM: Ցիկլը ցիկլի մեջ դնել

```
>>> n = 5
>>>
nested(n)
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
```

```
def nested(n):
    for j in range(n):
        for i in range(n):
            print(i, end=' ')
        print()
```

Nested loop pattern

EN: Nesting a loop inside another

AM: Ցիկլը ցիկլի մեջ դնել

```
>>> n = 5
>>>
nested(n)
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
```

```
>>> n = 5
>>>
nested2(n)
0
0 1
0 1 2
0 1 2 3
0 1 2 3 4
```

```
def nested(n):
    for j in range(n):
        for i in range(n):
            print(i, end=' ')
        print()
```

Nested loop pattern

EN: Nesting a loop inside another

AM: Ցիկլը ցիկլի մեջ դնել

```
>>> n = 5
>>>
nested(n)
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
```

```
>>> n = 5
>>>
nested2(n)
0
0 1
0 1 2
0 1 2 3
0 1 2 3 4
```

```
def nested(n):
    for j in range(n):
        for i in range(n):
            print(i, end=' ')
        print()
```

```
def nested2(n):
    for j in range(n):
        for i in range(n):
            print(i, end=' ')
        print()
```

Nested loop pattern

EN: Nesting a loop inside another

AM: Ցիկլը ցիկլի մեջ դնել

```
>>> n = 5
>>>
nested(n)
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
```

էրբ $j = 0$ $i = 0$

print 0

```
>>> n = 5
>>>
nested2(n)
0
0 1
0 1 2
0 1 2 3
0 1 2 3 4
```

```
def nested(n):
    for j in range(n):
        for i in range(n):
            print(i, end=' ')
        print()
```

```
def nested2(n):
    for j in range(n):
        for i in range(n):
            print(i, end=' ')
        print()
```

Nested loop pattern

EN: Nesting a loop inside another

AM: ያኮካሊቱ ግክሳሊኩ ሆኖ ባሰራ

```
>>> n = 5
>>>
nested(n)
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
```

```
ከጥፋ j = 0 i = 0          print 0
ከጥፋ j = 1 i = 0,1        print 0 1
```

```
>>> n = 5
>>>
nested2(n)
0
0 1
0 1 2
0 1 2 3
0 1 2 3 4
```

```
def nested(n):
    for j in range(n):
        for i in range(n):
            print(i, end=' ')
        print()
```

```
def nested2(n):
    for j in range(n):
        for i in range(n):
            print(i, end=' ')
        print()
```

Nested loop pattern

EN: Nesting a loop inside another

AM: Ցիկլը ցիկլի մեջ դնել

```
>>> n = 5
>>>
nested(n)
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
```

```
երբ j = 0 i = 0      print 0
երբ j = 1 i = 0,1    print 0 1
երբ j = 2 i = 0,1,2  print 0 1 2
```

```
>>> n = 5
>>>
nested2(n)
0
0 1
0 1 2
0 1 2 3
0 1 2 3 4
```

```
def nested(n):
    for j in range(n):
        for i in range(n):
            print(i, end=' ')
        print()
```

```
def nested2(n):
    for j in range(n):
        for i in range(n):
            print(i, end=' ')
        print()
```

Nested loop pattern

EN: Nesting a loop inside another

AM: Ցիկլը ցիկլի մեջ դնել

```
>>> n = 5
```

```
>>>
```

```
nested(n)
```

```
0 1 2 3 4
```

```
0 1 2 3 4
```

```
0 1 2 3 4
```

```
0 1 2 3 4
```

```
0 1 2 3 4
```

```
երբ j = 0 i = 0
```

```
print 0
```

```
երբ j = 1 i = 0,1
```

```
print 0 1
```

```
երբ j = 2 i = 0,1,2
```

```
print 0 1 2
```

```
երբ j = 3 i = 0,1,2,3
```

```
print 0 1 2 3
```

```
>>> n = 5
```

```
>>>
```

```
nested2(n)
```

```
0
```

```
0 1
```

```
0 1 2
```

```
0 1 2 3
```

```
0 1 2 3 4
```

```
def nested(n):
```

```
    for j in range(n):
```

```
        for i in range(n):
```

```
            print(i, end=' ')
```

```
        print()
```

```
def nested2(n):
```

```
    for j in range(n):
```

```
        for i in range(n):
```

```
            print(i, end=' ')
```

```
    print()
```


Nested loop pattern

EN: Nesting a loop inside another

AM: Ցիկլը ցիկլի մեջ դնել

```
>>> n = 5
>>>
nested(n)
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
0 1 2 3 4
```

```
երբ j = 0 i = 0      print 0
երբ j = 1 i = 0,1    print 0 1
երբ j = 2 i = 0,1,2  print 0 1 2
երբ j = 3 i = 0,1,2,3 print 0 1 2 3
երբ j = 4 i = 0,1,2,3,4 print 0 1 2 3 4
```

```
>>> n = 5
>>>
nested2(n)
0
0 1
0 1 2
0 1 2 3
0 1 2 3 4
```

```
def nested(n):
    for j in range(n):
        for i in range(n):
            print(i, end=' ')
        print()
```

```
def nested2(n):
    for j in range(n):
        for i in range(n):
            print(i, end=' ')
        print()
```

Nested loop pattern

EN: Nesting a loop inside another

AM: Ցիկլը ցիկլի մեջ դնել

```
>>> n = 5
```

```
>>>
```

```
nested(n)
```

```
0 1 2 3 4
```

```
0 1 2 3 4
```

```
0 1 2 3 4
```

```
0 1 2 3 4
```

```
0 1 2 3 4
```

```
երբ j = 0 i = 0          print 0
```

```
երբ j = 1 i = 0,1       print 0 1
```

```
երբ j = 2 i = 0,1,2     print 0 1 2
```

```
երբ j = 3 i = 0,1,2,3   print 0 1 2 3
```

```
երբ j = 4 i = 0,1,2,3,4 print 0 1 2 3 4
```

```
>>> n = 5
```

```
>>>
```

```
nested2(n)
```

```
0
```

```
0 1
```

```
0 1 2
```

```
0 1 2 3
```

```
0 1 2 3 4
```

```
def nested(n):
```

```
    for j in range(n):
```

```
        for i in range(n):
```

```
            print(i, end=' ')
```

```
        print()
```

```
def nested2(n):
```

```
    for j in range(n):
```

```
        for i in range(j+1):
```

```
            print(i, end=' ')
```

```
        print()
```

Երկչափ 2D list-եր

list [3, 5, 7, 9] \Leftrightarrow 1-D table

ինչպես ներկայացնել 2-D table?

3	5	7	9
0	2	1	6
3	8	3	1

Երկչափ 2D list-եր

list [3, 5, 7, 9] \Leftrightarrow 1-D table

ինչպես ներկայացնել 2-D table?

[3, 5, 7, 9] =

3	5	7	9
0	2	1	6
3	8	3	1

Երկչափ 2D list-եր

list [3, 5, 7, 9] \Leftrightarrow 1-D table

ինչպես ներկայացնել 2-D table?

[3, 5, 7, 9] =

[0, 2, 1, 6] =

3	5	7	9
0	2	1	6
3	8	3	1

Երկչափ 2D list-եր

list [3, 5, 7, 9] \Leftrightarrow 1-D table

ինչպես ներկայացնել 2-D table?

[3, 5, 7, 9] =

[0, 2, 1, 6] =

[3, 8, 3, 1] =

3	5	7	9
0	2	1	6
3	8	3	1

Երկչափ 2D list-եր

list [3, 5, 7, 9] \Leftrightarrow 1-D table

ինչպես ներկայացնել 2-D table?

[[3, 5, 7, 9]

[0, 2, 1, 6]

[3, 8, 3, 1]]

	0	1	2	3
0	3	5	7	9
1	0	2	1	6
2	3	8	3	1

2-D table \Leftrightarrow 1-D table-ների list է

```
>>> lst =  
[[3,5,7,9],  
 [0,2,1,6],  
 [3,8,3,1]]  
>>>
```

Երկչափ 2D list-եր

list [3, 5, 7, 9] \Leftrightarrow 1-D table

ինչպես ներկայացնել 2-D table?

[[3, 5, 7, 9]
[0, 2, 1, 6]
[3, 8, 3, 1]]

	0	1	2	3
0	3	5	7	9
1	0	2	1	6
2	3	8	3	1

2-D table \Leftrightarrow 1-D table-ների list է

```
>>> lst =  
[[3,5,7,9],  
 [0,2,1,6],  
 [3,8,3,1]]  
>>> lst  
[[3, 5, 7, 9],  
 [0, 2, 1, 6],  
 [3, 8, 3, 1]]  
>>>
```


Երկչափ 2D list-եր

list [3, 5, 7, 9] \Leftrightarrow 1-D table

ինչպես ներկայացնել 2-D table?

[[3, 5, 7, 9]
[0, 2, 1, 6]
[3, 8, 3, 1]]

	0	1	2	3
0	3	5	7	9
1	0	2	1	6
2	3	8	3	1

2-D table \Leftrightarrow 1-D table-ների list է

```
>>> lst =  
[[3,5,7,9],  
 [0,2,1,6],  
 [3,8,3,1]]  
>>> lst  
[[3, 5, 7, 9],  
 [0, 2, 1, 6],  
 [3, 8, 3, 1]]  
>>> lst[0]  
[3, 5, 7, 9]  
>>>
```

Երկչափ 2D list-եր

list [3, 5, 7, 9] \Leftrightarrow 1-D table

ինչպես ներկայացնել 2-D table?

[[3, 5, 7, 9]
[0, 2, 1, 6]
[3, 8, 3, 1]]

	0	1	2	3
0	3	5	7	9
1	0	2	1	6
2	3	8	3	1

2-D table \Leftrightarrow 1-D table-ների list է

```
>>> lst =  
[[3, 5, 7, 9],  
 [0, 2, 1, 6],  
 [3, 8, 3, 1]]  
>>> lst  
[[3, 5, 7, 9],  
 [0, 2, 1, 6],  
 [3, 8, 3, 1]]  
>>> lst[0]  
[3, 5, 7, 9]  
>>> lst[1]  
[0, 2, 1, 6]  
>>>
```

Երկչափ 2D list-եր

list [3, 5, 7, 9] \Leftrightarrow 1-D table

ինչպես ներկայացնել 2-D table?

[[3, 5, 7, 9]
[0, 2, 1, 6]
[3, 8, 3, 1]]

	0	1	2	3
0	3	5	7	9
1	0	2	1	6
2	3	8	3	1

2-D table \Leftrightarrow 1-D table-ների list է

```
>>> lst =  
[[3,5,7,9],  
 [0,2,1,6],  
 [3,8,3,1]]  
>>> lst  
[[3, 5, 7, 9],  
 [0, 2, 1, 6],  
 [3, 8, 3, 1]]  
>>> lst[0]  
[3, 5, 7, 9]  
>>> lst[1]  
[0, 2, 1, 6]  
>>> lst[2]  
[3, 8, 3, 1]  
>>>
```

Երկչափ 2D list-եր

list [3, 5, 7, 9] \Leftrightarrow 1-D table

ինչպես ներկայացնել 2-D table?

[[3, 5, 7, 9]
[0, 2, 1, 6]
[3, 8, 3, 1]]

	0	1	2	3
0	3	5	7	9
1	0	2	1	6
2	3	8	3	1

2-D table \Leftrightarrow 1-D table-ների list է

```
>>> lst =  
[[3,5,7,9],  
 [0,2,1,6],  
 [3,8,3,1]]  
>>> lst  
[[3, 5, 7, 9],  
 [0, 2, 1, 6],  
 [3, 8, 3, 1]]  
>>> lst[0]  
[3, 5, 7, 9]  
>>> lst[1]  
[0, 2, 1, 6]  
>>> lst[2]  
[3, 8, 3, 1]  
>>> lst[0][0]  
3  
>>>
```

Երկչափ 2D list-եր

list [3, 5, 7, 9] \Leftrightarrow 1-D table

ինչպես ներկայացնել 2-D table?

[[3, 5, 7, 9]
[0, 2, 1, 6]
[3, 8, 3, 1]]

	0	1	2	3
0	3	5	7	9
1	0	2	1	6
2	3	8	3	1

2-D table \Leftrightarrow 1-D table-ների list է

```
>>> lst =  
[[3,5,7,9],  
 [0,2,1,6],  
 [3,8,3,1]]  
>>> lst  
[[3, 5, 7, 9],  
 [0, 2, 1, 6],  
 [3, 8, 3, 1]]  
>>> lst[0]  
[3, 5, 7, 9]  
>>> lst[1]  
[0, 2, 1, 6]  
>>> lst[2]  
[3, 8, 3, 1]  
>>> lst[0][0]  
3  
>>> lst[1][2]  
1  
>>>
```

Երկչափ 2D list-եր

list [3, 5, 7, 9] \Leftrightarrow 1-D table

ինչպես ներկայացնել 2-D table?

[[3, 5, 7, 9]
[0, 2, 1, 6]
[3, 8, 3, 1]]

	0	1	2	3
0	3	5	7	9
1	0	2	1	6
2	3	8	3	1

2-D table \Leftrightarrow 1-D table-ների list է

```
>>> lst =  
[[3,5,7,9],  
 [0,2,1,6],  
 [3,8,3,1]]  
>>> lst  
[[3, 5, 7, 9],  
 [0, 2, 1, 6],  
 [3, 8, 3, 1]]  
>>> lst[0]  
[3, 5, 7, 9]  
>>> lst[1]  
[0, 2, 1, 6]  
>>> lst[2]  
[3, 8, 3, 1]  
>>> lst[0][0]  
3  
>>> lst[1][2]  
1  
>>> lst[2][0]  
3  
>>>
```

Nested loop pattern and 2D lists

2-D list-ի հետ աշխատելուց օգտագործում են ներդրված ցիկլեր մոդելը (nested loop pattern)

```
def print2D(t):  
    'prints values in 2D list t as a 2D table'
```

```
>>> table = [[3, 5, 7, 9],  
              [0, 2, 1, 6],  
              [3, 8, 3, 1]]  
  
>>> print2D(table)  
3 5 7 9  
0 2 1 6  
3 8 3 1
```

Nested loop pattern and 2D lists

2-D list-ի հետ աշխատելուց օգտագործում են ներդրված ցիկլեր մոդելը (nested loop pattern)

```
def print2D(t):  
    'prints values in 2D list t as a 2D table'  
    # for every row of t  
        # for every object in the row  
            # print object
```

```
>>> table = [[3, 5, 7, 9],  
              [0, 2, 1, 6],  
              [3, 8, 3, 1]]  
  
>>> print2D(table)  
3 5 7 9  
0 2 1 6  
3 8 3 1
```


Nested loop pattern and 2D lists

2-D list-ի հետ աշխատելուց օգտագործում են ներդրված ցիկլեր մոդելը (nested loop pattern)

```
def print2D(t):  
    'prints values in 2D list t as a 2D table'  
    for row in t:  
        for item in row:  
            print(item, end=' ')
```

```
>>> table = [[3, 5, 7, 9],  
              [0, 2, 1, 6],  
              [3, 8, 3, 1]]  
  
>>> print2D(table)  
3 5 7 9  
0 2 1 6  
3 8 3 1
```

Nested loop pattern and 2D lists

2-D list-ի հետ աշխատելուց օգտագործում են ներդրված ցիկլեր մոդելը (nested loop pattern)

```
def print2D(t):  
    'prints values in 2D list t as a 2D table'  
    for row in t:  
        for item in row:  
            print(item, end=' ')  
        print()
```

```
>>> table = [[3, 5, 7, 9],  
              [0, 2, 1, 6],  
              [3, 8, 3, 1]]  
  
>>> print2D(table)  
3 5 7 9  
0 2 1 6  
3 8 3 1
```

Nested loop pattern and 2D lists

2-D list-ի հետ աշխատելուց օգտագործում են ներդրված ցիկլեր մոդելը (nested loop pattern)

```
def print2D(t):  
    'prints values in 2D list t as a 2D table'  
    for row in t:  
        for item in row  
            print(item, end=' ')  
        print()
```

(iteration loop pattern)

```
>>> table = [[3, 5, 7, 9],  
              [0, 2, 1, 6],  
              [3, 8, 3, 1]]  
  
>>> print2D(table)  
3 5 7 9  
0 2 1 6  
3 8 3 1
```

Nested loop pattern and 2D lists

2-D list-ի հետ աշխատելուց օգտագործում են ներդրված ցիկլեր մոդելը (nested loop pattern)

```
def incr2D(t):  
    'increments each number in 2D list t'
```

```
>>> print2D(table)  
3 5 7 9  
0 2 1 6  
3 8 3 1  
>>> incr2D(t)  
>>> print2D(t)  
4 6 8 10  
1 3 2 7  
4 9 4 2  
>>>
```

Nested loop pattern and 2D lists

2-D list-ի հետ աշխատելուց օգտագործում են ներդրված ցիկլեր մոդելը (nested loop pattern)

```
def incr2D(t):  
    'increments each number in 2D list t'  
  
    # for every row index i  
        # for every column index j  
            t[i][j] += 1
```

```
>>> print2D(table)  
3 5 7 9  
0 2 1 6  
3 8 3 1  
>>> incr2D(t)  
>>> print2D(t)  
4 6 8 10  
1 3 2 7  
4 9 4 2  
>>>
```

Nested loop pattern and 2D lists

2-D list-ի հետ աշխատելուց օգտագործում են ներդրված ցիկլեր մոդելը (nested loop pattern)

```
def incr2D(t):  
    'increments each number in 2D list t'  
    # nrow = number of rows in t  
    # ncol = number of columns in t  
  
    for i in range(nrow):  
        for j in range(ncol):  
            t[i][j] += 1
```

```
>>> print2D(table)  
3 5 7 9  
0 2 1 6  
3 8 3 1  
>>> incr2D(t)  
>>> print2D(t)  
4 6 8 10  
1 3 2 7  
4 9 4 2  
>>>
```

Nested loop pattern and 2D lists

2-D list-ի հետ աշխատելուց օգտագործում են ներդրված ցիկլեր մոդելը (nested loop pattern)

```
def incr2D(t):  
    'increments each number in 2D list t'  
    nrows = len(t)  
    ncols = len(t[0])  
  
    for i in range(nrows):  
        for j in range(ncols):  
            t[i][j] += 1
```

```
>>> print2D(table)  
3 5 7 9  
0 2 1 6  
3 8 3 1  
>>> incr2D(t)  
>>> print2D(t)  
4 6 8 10  
1 3 2 7  
4 9 4 2  
>>>
```

Nested loop pattern and 2D lists

2-D list-ի հետ աշխատելուց օգտագործում են ներդրված ցիկլեր մոդելը (nested loop pattern)

```
def incr2D(t):  
    'increments each number in 2D list t'  
    nrows = len(t)  
    ncols = len(t[0])  
  
    for i in range(nrows):  
        for j in range(ncols):  
            t[i][j] += 1
```

```
>>> print2D(table)  
3 5 7 9  
0 2 1 6  
3 8 3 1  
>>> incr2D(t)  
>>> print2D(t)  
4 6 8 10  
1 3 2 7  
4 9 4 2  
>>>
```

(counter loop pattern)

References

1. Franek. “CS 1MD3 Introduction to Programming.” Accessed July 8, 2014.
2. Downey, Allen B. *Think Python*. 1 edition. Sebastopol, CA: O’Reilly Media, 2012.